

get, da bør Husbonden selv at svare til hvad derudj forseis af den, som hand Fuldmagt givet haver, og af hannem igien søge Opretning.

5. BOG.

OM ADKOMST, GODS OG GÆLD

1. Capitel.

Om Contracter og Forpligter

5-1-1. Een hver er pligtig at efterkomme hvis hand med Mund, Haand og Segl, lovet og indgaaet haver.

5-1-2. Alle Contracter, som frivilligen gjøris af dennem, der ere Myndige, og komne til deris Lavlder, være sig Kiøb, Sal, Gave, Mageskifte, Pant, Laan, Leje, Forpligter, Forløfter og andet, ved hvad Navn det nævnis kand, som ikke er imod Loven, eller Ærbarhed, skulle holdis i alle deris Ord og Puncter, saa som de indgangne ere.

3. Capitel.

Om Kiøb og Sal og Mageskifte

5-3-12. [Hvo som sælger anden Huus, eller Jord, han bør at hiemle og værge hannem det med nøjagtig Skiøde.]

5-3-13. [Sælger mand anden Jord, og der tvistis om, hvad heller hand kiøbte meere, eller mindre, og haver den, der kiøbte, tyve Aars Hævd derpaa Ukært til Tinge, da kand hand ej vinde den igien, der solte.]

5-3-14. [End vorder dem Trette imellem inden tyve Aar, da gaais derom efter Skiøder og andre lovlige Breve. Ere de ej til, da er den nærmere at vinde, der solte.]

5. Capitel.

Om Hævd

5-1-1. Hvis Gods og Ejendom nogen haver haft i Haand og Hævd i tyve Aar Ulast og Ukært til Tinge, det beholder hand, uden anden Adkomst at fremvise, angerløst og Uafvundet, med mindre det bevisis, at hand hafde det, enten til Pant, eller i Forlæning, eller i Forsvar.

5-1-2. Mand kand saa vel paa Brug som paa Ejendom fange Hævd.

5-1-3. Haver nogen Ejendom i Haand og havendis Værge, og anden Mand siger den sin at

være, da er den, som i Hævd haver, i hvor faa Aar det er, ikke pligtig til at føre sin Adkomst tilstæde, med mindre den, som søger Ejendommen, fører sine Bevisninger frem, hvormed hand Ejendommen vil vinde.

5-1-4. Hvo nogen Ejendom uden Kære i Brug haft haver, og den hannem siden frakiendis, da svarer hand ej til videre Afrørde, end hvis hand opbærer og nyder, efter at hand bliver til Tinge tiltalt.

5-1-5. [Lavhævd bør ingen at nyde paa nogen Eiendom, uden hand klarligen beviser, at hand haver lovlig Adkomst derpaa, ved Arv, Kiøb, Mageskifte, Gave, eller tyve Aars Hævd uden nogens Anke og Paatale, og saaledis bekommer den uden Kære af alle dem, som derudj kunde have noget at sige.]

7. Capitel.

Om Pant

5-7-1. Haandfaaet Pant skal den, som det tager, giemme som sit eget Gods. End kommer der Ild i hans Huus og opbrænder det, eller Tyv stiel det bort, eller det ved anden Ulykkelig Tilfald forkommer tillige med hans eget, som Creditor ikke ved sin Skiødisløshed, eller Forsømmelse, er skyldig udj, da kand Skyldeneren Pantet ej igienkræve, (og Creditor mister det, som hand der paa laant haver.)

5-7-4. Haandfaaet Pant maa ingen til anden overdrage for højere Sum, end som hand det selv til Pant annammet haver, og naar den Pantsetendis betaler Hovedstoelen, som det er udsat for, med sin tilbørlig Rente skadisløs, da bør Pantet hannem igien at leveris af den, som det er overdraget til, og hand søge sin Skadis Opretning hos den, som det til hannem overdrog.

5-7-5. [Kommer der Ild i pantsat Huus, eller andet ikke haandfaaet Pant kommer til Ulykke, da er det den Pantsetendis Skade, og hand er pligtig til dog alligevel at betale den Panthavendis.]

5-7-14. Have der fleere Pant i et Gods, eller Huus, da maa den første Panthavendis udløse de andre; Men vil hand ikke, da maa de, der ere efter hannem, hannem udløse, saa at hand nøjagtigen og billigen for sin Fordring bliver betalt.

5-7-17. [Dersom den Panthavendis ikke vil blive ved sit Pant, da haver hand Magt til at lade sig indføre for sin Fordring i Skyldnerens andre Midler og Gods, med mindre der skeer Opbud af